

Inspiratieboom 2015: *Nyssa sylvatica*

Het geslacht *Nyssa*

Afgelopen donderdag 17 september was het dan zover: de bekendmaking van de Inspiratieboom van 2015. Tijdens de Boom Innovatie Dag 2015, een NWST-symposium in het Inspyrium van Ebben Boomkwekers BV in Cuijk, vond de geweldige apotheose van de verkiezingsstrijd plaats tussen een achtal bomen: de uitverkiezing tot Inspiratieboom van 2015.

De kandidaten zijn, in alfabetische volgorde, zoals u van uw schrijver gewend bent: *Gleditsia triacanthos* 'Skyline', *Gymnocladus dioica*, *Nyssa sylvatica*, *Pterocarya stenoptera*, *Prunus sargentii* 'Rancho', *Ulmus x* 'Frontier' en *Zelkova serrata*

Auteur: Jan P. Mauritz, VRT

Binnen de systematische indeling van het *Regnum vegetabile* – het Plantenrijk – behoort het geslacht *Nyssa* tot de orde van de *Cornales* en daarbinnen tot de familie van de *Nyssaceae*; de tupelo's. Het geslacht *Nyssa* bestaat uit dertien soorten, waarvan er vier in de tropische gebieden van Midden-Amerika en in Zuidoost-Azië tot in Indonesië voorkomen. Vier soorten komen voor in de meer gematigde streken van het noordelijk halfrond in het oosten van Noord-Amerika, Zuidoost-Canada en vijf species in China. De bekendste species is *Nyssa sylvatica*, en van deze makker zijn momenteel negen cv's bekend.

'Toch nog ff stoom af blazen en zeiken, waarde lezers. Ik krijg wel is waar de koude rillingen weer over de rug, maar toch ...'

Nyssa behoort volgens versie 13 (versie 13 sinds 2009!) van de APG III-systematiek nu weer tot de *Nyssaceae*. In oudere versies van 'het orakel van mijn vriendenclub' behoorde de makker tot de familie van de *Cornaceae*; ertussendoor werd het geslacht ook nog een poosje geplaatst in de onderfamilie *Nysoideae* van deze familie *Cornaceae*, en nu ineens weer terug bij de 'waarheid' van 200 jaar geleden, in de familie der *Nyssaceae*! U begrijpt dat uw schrijver dan wederom roept: *'Mijn dubbelloops, meisje! Gloeiende, gloeiende, binnen dertig jaar vier keer 'verhuisd en nu dan toch weer terug tot Stapelgek word je van die mannen, helemaal gestoord!'*

het gebruik van sortiment om de buitenruimte te verrijken.

Een schot in de roos, om een gebruiker/beheerder of architect een verhaal te laten vertellen over zijn/haar favoriete boom, en vervolgens een producent, een boomkweker, de teelt van deze boom te laten beschrijven. Uw schrijver levert er een korte botanische beschrijving bij, en klaar!

Kenmerken

Het geslacht *Nyssa* is vernoemd naar de waternif *Nyssa*. De Grootmeester *Linnaeus* beschreef in zijn *Species Plantarum* in 1753 de *Nyssa aquatica*. Met de keuze van deze soortnaam zinspeelde hij op de groeiplaats van de boom, op plaatsen die onder water staan, en daar wonen nu eenmaal waterniften. Dat had je zelf kunnen bedenken, toch?

De makker heeft zijn niet-Latijnse naam te danken aan de eetbare en smakelijke, wat frizure besachtige vruchten. *Er zijn, om het simpel en gemakkelijk te houden, ook weer verschillende tupelo's, hé.* De *Nyssa sylvatica* is dan de *Black Tupelo*. *Nyssa aquatica* is de *watertupelo*, en ga zo nog maar even door...

De species van *Nyssa* zijn bladverliezende en middelgrote tot hoog opgaande bomen, al naar gelang de soort en de cv, van 8 à 15 meter tot wel 25 à 30 meter hoge bomen met een smal ovale tot eivormig of ronde kroon, afhankelijk van de soort. Er zijn ook enkele treurvormen, die vanzelfsprekend niet zo hoog worden. In cultuur is hij circa 25-30 procent kleiner; dat geldt zeker voor de meeste standplaatsen in Europa.

De stamschors is grijs tot grijsbruin van kleur, in de jeugdfase glad en op latere leeftijd steeds meer donkergrijs verkleurend en diep blokvormig

gegroefd. De twijgen zijn vrij slank en al naar gelang de soort olijfgroen tot later donkergrijs, of van bruin tot roodachtig bruin, altijd dicht behaard en later kaal. Bij een aantal soorten hangen de twijgen sterk, tot overhangend. Het merg van de takken en twijgen is wit, met groenige tussenschotjes als een soort laddertje, maar dan met gevulde ruimten tussen de sporten.

De zijknoppen zijn vrij klein, spits en aanliggend boven een niervormig bladmerk met drie sporen. De eindknop is tot circa 6 mm lang, eivormig en groen en rood aanlopend van kleur, met drie tot vijf behaarde knopshubben.

De boom heeft een verspreid staande bladstand met enkelvoudige blaadjes zonder steunblaadjes, gaafrandig tot soms iets getand, afhankelijk van de soort. Het blad is smal eirond tot lancetvormig of ovaal omgekeerd eirond. Afhankelijk van de soort zijn de bladeren 12 tot wel 20 centimeter, 8 tot 12 centimeter of 10 tot 14 centimeter lang, met een toegespitste bladtop en een afgeronde tot breed wigvormige bladvoet. De nervenparen buigen voor de bladrand af en zijn vertakt. De bladkleur is afhankelijk van de soort en vrijwel altijd glanzend midden- tot donkergroen. Het blad levert een schitterende kleurschakering op in de herfststooi, van geeloranje tot felrood, wijn- en donkerrood, en levert een geweldige bijdrage aan de zogenaamde Indian summer, het kleurenschouwspel in de gemengde loofhoutbossen, maar ook in de stadsparken in Noord-Amerika en Zuid-Canada. Deze schitterende herfstkleuren zijn wel afhankelijk van de standplaats en de bodem waarin de makker staat.

De bloeiwijze van *Nyssa* is of eenhuizig of tweehuizig, afhankelijk van de soort, met de daarbij beho-

***Nyssa sylvatica* was met overmacht de favoriet onder de stemmers en kreeg daardoor de titel 'Inspiratieboom 2015'.**

Voorzitter Jan van Leeuwen van de Cultuurgroep Laan-, Park- en Bosbomen van LTO Nederland roemde het initiatief van NWST om naast de andere verkiezingen, zoals 'Boom van het Jaar' en 'Boom van de Toekomst', ook op deze wijze aandacht te schenken aan het groen in stad en dorp en bomen in het bijzonder. Alle aandacht voor het (meer) toepassen van bomen is goed voor de samenleving en goed voor de sector. Het uitdragen van kennis en het gebruik van bomen draagt bij aan een groenere leefomgeving. De diverse competities helpen daarbij, door op verschillende momenten in het jaar wat extra aandacht te schenken aan bomen en

Herfstkleuren in Sheffields park Garden

rende bloemetjes, dus of eenslachtig per individu of tweeslachtig op één individu. De bloeiperiode is maart tot begin mei, met okselstandige bloemen. De bloemen hebben een geelachtig groene tot lichtgeelwitte kleur, afhankelijk van de soort. De manlijke bloemetjes staan met veel bijeen in kort gesteelde bloemhoofdjes of dichte trosjes. De bloem is een vlakke tot bekervormige kelk met vijf petalen en vijf sepalen en vijf tot twaalf meeldraden, die niet altijd allemaal goed ontwikkeld zijn. *'U weet het toch nog wel hé, waarde lezers van het feuilleton? Dat van die sepalen en petalen, kroonblaadjes en kelkblaadjes? Wat is wat? Dat mag u zelf eens opzoeken als het niet gelijk 'opgeboerd' kan worden.'* De vrouwelijke bloemen zijn zittend, één of twee bijeen met een weinig opvallende, klokvormige vijftandige kelk. *Nyssa* is in de VS en zuidelijk Canada ook een belangrijke drachtplant. 'Tupelo Honey' is daar zeer geliefd en wordt onder andere gebruikt in honingkoekjes in de vorm van de *maple leaf*, het esdoornblad in de vlag van Canada. De vruchten van de tupelo zijn eivormige tot langwerpige besachtige steenvruchten van 10 tot 30 mm lengte, afhankelijk van de soort met meestal een enkel geribd steenzaad in een vlezige bes. Het zaad kiemt in het tweede jaar van zaaien. *Nyssa's* vormen een sterk en diepgaand wortelgestel, bestaande uit een aantal grote gestelwortels en een netwerk van kleinere wortels daartussen. Regelmatig verplanten op de kwekerij is een must om problemen te voorkomen op de definitieve standplaats.

Het sortiment

In het onderstaande sortimentsoverzicht zal uw schrijver zich beperken tot de meer gangbare en voor u ook bruikbare soorten van dit geweldige geslacht, dus een paar soorten en daarvan weer enkele cv's. Zoals u inmiddels gewend bent, in alfabetische volgorde.

Nyssa aquatica

De Nederlandse naam voor deze makker is watertupelo. *'Een openbaring, want de Latijnse soortnaam betekent letterlijk 'in of bij het water levend' en dat had u nooit zelf kunnen bedenken, of wel?'*

Het natuurlijk verspreidingsgebied van deze boom ligt in de zuidoostelijke staten van Noord-Amerika, Zuid-Virginia, Florida, Missouri, met optima in Louisiana en Oost-Texas.

Een optimum is de plek waar de species het allerbeste tot zijn recht komt, zowel qua groei als in zijn verschijning. De boom groeit daar in de stroom en moerasgebieden van de Mississippi, waar hij grote delen van het jaar in het water staat.

Nyssa aquatica blad

De boom is in 1735 in Engeland geïntroduceerd en vandaaruit verspreid over Europa.

In het optimum worden het grote tot zeer grote bomen van 15 à 20 tot wel 30 meter hoog, met een meer opgaande, wat smal piramidale kroon. Hier in cultuur worden de bomen niet hoger dan 20 meter. Op wat latere leeftijd wordt de stamvoet vaak sterk verdikt, wat de stevigheid en verankering in de ondergrond ten goede komt. De stamschors is als het geslacht, grijs tot grijzig bruin, glad en op latere leeftijd diep blokvormig gegroeefd. De jonge twijgen zijn bij uitloop donzig behaard, later kaal met enige beharing aan de top en bruin tot roodbruin van kleur. De knoppen zijn klein, rond en stomp, in tegenstelling tot die van broertje *sylvatica*, die spits eivormig van vorm zijn.

Het blad is ovaal eivormig tot elliptisch van vorm, aan tot 7-8 cm lange, slanke behaarde bladstelen. Het blad is groot, 12 tot 18 cm lang, aan de jonge

Nyssa aquatica stamschors

groeischeuten wel tot 20 cm lang, en 5 tot 10 cm breed, met een breed wigvormige bladvoet en een toegespitste top. De bladrand is gaaf, met enkele wijd uiteenstaande, hoekige, grove tanden. De bovenzijde van het blad is glanzend donkergroen; aan de onderzijde is het blauwig groen. Het blad is aanvankelijk aan beide zijden dicht donzig behaard, later alleen nog aan de onderzijde.

De herfstkleur is schitterend blauwig rood met gele en orangerode tinten daarbij. Elk blad heeft zijn eigen kleurtekening; schitterend. De bloeiwijze van deze species verschijnt in april, waarbij de manlijke bloemen in dichte bolvormige bloemhoofdjes bijeenstaan en de vrouwelijke bloemen alleenstaand zijn en groter dan de mannen.

De vrucht is een besachtige, lang ovaal eivormige steenvrucht met een purperpaarse kleur, tot 2,5 cm lang aan een langere steel. De steenvrucht in de bes heeft acht tot tien diepe en scherpe ribben. Vanwege zijn voorliefde voor een zeer natte tot moerasachtige standplaats, is deze boom toch ook toepasbaar in grote delen van Nederland waar het grondwater erg hoog staat.

Zorg wel dat de boom wat in de luwte aangeplant wordt; pal op de wind wordt het geen succes. De boom is dus ook prima toepasbaar in wadi's, en andere waterbergingen en infiltratielocaties in woonwijken en langs waterpartijen, en kan prima naast de andere moerasspecies, *Taxodium*. Genoeg plantlocaties, dus, als je er even over nadenkt, waar deze meer dan fantastische boom een verrijking van de leefomgeving kan zijn. Maar dan moeten de dames en heren boomkwekers deze boom wel gaan kweken, want hij is hier in Nederland en omliggende landen nauwelijks in cultuur.

Nyssa sylvatica

De Nederlandse naam voor deze winnaar is zwarte tupelo. *Waarom zwarte, JP?, hoor ik op de achtergrond. Nou, ik heb geen idee en enig zoekwerk in mijn bibliotheek levert ook niets op, waarde lezers, helaas we moeten het zonder doen.'*

Nyssa sylvatica komt van nature voor in Zuidoost-Canada en de oostelijke staten van Noord-Amerika, van Nova Scotia tot in Florida en van Ontario tot in Texas, vooral in de oevermoerassen van de grote meren daar, langs rivieroeveren, maar ook op de drogere heuvels en berghellingen. Ook daar groeit de boom goed en dat geeft extra toepassingsgebieden, ook hier in Nederland. De boom is vernoemd door Humphrey Marshall, een Amerikaanse dendroloog, en in 1739 in Engeland geïntroduceerd. Op het vasteland van West-Europa werd door dendrologen, botanici en andere kenners van bomen en sortiment vaak jaloers naar Engeland gekeken,

Nyssa syl. 'Red Red Wine' jong blad

omdat daar veel nieuwigheden uit de nieuwe wereld verzameld en opgekweekt werden, voordat de bomen in de rest van Europa hun intrede deden. Zo ook de *Nyssa*, die in een aantal parken al te bewonderen was, terwijl hij op het vasteland van Europa nog onbekend was. Het bekendste voorbeeld in dezen is Sheffield Park Garden in East-Sussex, in het zuiden van Engeland. In dat enorme landschapspark, dat in de achttiende eeuw werd ontworpen door de beroemde landschapsarchitect Capability Brown, staat een groep *Nyssa's* aan de rand van een van de vier grote vijvers, die vooral in de herfst een meer dan schitterend beeld opleveren. Vanwege het enorme succes werden deze bomen snel vermeerderd en kwamen ze in de handel als *Nyssa sylvatica* 'Sheffield Park'. Een aantal andere Engelse parken en arboreta wilde niet achterblijven en zo lanceerde Wisley Gardens (van de RHS) *Nyssa sylvatica* 'Wisley Bonfire', Valley Gardens (een onderdeel van Windsor Park) *Nyssa sylvatica* 'Windsor' en het Hillier Arboretum (van de Engelse Hilliers' boomkwekerijen) *Nyssa sylvatica* 'Jermyns Flame'. Vanwege het enorme succes van deze eerste generatie selecties van *Nyssa sylvatica*, volgde de verspreiding en het in cultuur nemen van deze beauty's over de hele wereld, en werd het selectiewerk op verschillende continenten voortgezet. Uw schrijver zal er verderop in dit feuilleton een aantal aan u voorstellen.

In zijn natuurlijk verspreidingsgebied wordt *Nyssa sylvatica* een heel grote boom, tot 35 meter hoog, en ook in cultuur wordt hij heel groot, tot circa 30 meter, op een goede standplaats. Dat is wel bijzonder, daar de meeste bomen in cultuur aanzienlijk

kleiner blijven. *De -/- 25 procent van JP, weet u nog?* De boom vormt een wat zuilvormige, piramidale tot breed eivormige kroon met sterk afhanginge takken. In de jeugdfase is de boom echter smal opgaand met een afgeronde top, en vervolgens, in zijn *midlife*, eivormig tot omgekeerd lang ovaal-rond. De schors van de stam en de gesteltakken is donkergrijs met rode tinten, ruw en diep gegroefd, en vormt op latere leeftijd blokkerige schorsplaten. De twijgen zijn lang en slank, sterk afhingend en aanvankelijk bruingroenig van kleur met donzige beharing. Op latere leeftijd worden de twijgen

roodbruin van kleur, met opvallende ronde lenticellen op het kale hout. De knoppen zijn groen tot roodbruin met bruin behaarde knopscubben. De eindknop is vrij groot, tot circa 6 mm lang, en rond eivormig met een stompe top. De zijknoppen zijn aanzienlijk kleiner, aanliggend of iets afstaand. Het blad is ovaal tot omgekeerd eirond van vorm, met een toegespitste bladtop, 5 tot 12 cm lang en 3 tot 7 cm breed, gaafrandig of soms met één tot drie ondiepe en stompe tanden. De bladkleur is schitterend glanzend donkergroen; de onderzijde is lichtergroen en de nerven zijn behaard. De herfstkleur is fenomenaal! Dat is eigenlijk de belangrijkste reden om deze boom aan te planten. De kleuren in de herfst variëren van oranje-rood tot Ferrarirood of tot diep donker-rood, afhankelijk van de standplaats. *Het lijkt of de boom in lichterlaaie staat en de vlammen als vurige tongen de lucht in lekken – een geweldig schouwspel!* De boom is tweehuizig, heel soms eenhuizig; de bloemen zijn bij de tweehuizigen eenslachtig en talrijk aanwezig. De species bloeit in mei-juni, met de manlijke bloemen bijeen in gesteelde dichte hoofdjes, en de vrouwtjes meestal alleenstaand, soms twee tot vier bijeen op een gesteelde hoofdje. De vruchten hangen meestal met twee bijeen aan een steeltje, zijn besachtig en eivormig, 1 tot 1,5 cm lang en donkerblauw van kleur. Het vruchtvlees is friszuur en omsluit het zaad binnenin, een harde steenvrucht. De stad Tupelo in de staat Mississippi dankt zijn naam aan deze boom. Deze schitterende species heeft zeker twintig cv's en dat worden er telkens meer. Er bestaat één var. van, waarvan de leden allemaal kleiner blijven dan

Nyssa syl. 'Red Red Wine' jong blad

Nyssa sylvatica 'Penwood Weeper' in herfststooi

de soort, tot ca. 14-20 meter hoog en met verschillende kroonvormen. De var. *biflora*, benoemd door de Amerikaanse dendrologische grootmeester Charles Sprague Sargent (1841-1927), is in onze streken niet winterhard. Toch wil ik u enkele cv's voorstellen, te beginnen met:

***Nyssa sylvatica* 'Autumn Cascades'**

Een Australische selectie, deze *herfstwaterfall*. Een schitterend breed treurende kroonvorm. De boom wordt ca. 10-12 meter hoog, met lange takken en twijgen die sierlijk neerwaarts hangen. Kenmerken als van de soort, met uitzondering van de kroonvorm en de bladgrootte, die fors groter zijn, tot wel 15-16 cm lengte, maar wel weer glanzend donkergroen. Een bijzondere verschijning voor toepassing in een brede groenstrook, park of op een begraafplaats, maar ook in de particuliere tuin een rijkdom!

***Nyssa sylvatica* 'Jermyns Flame'**

Een Engelse selectie van de wereldberoemde boomkwekerij Hillier and Sons, in 1985 geselecteerd in het eigen arboretum door John Hillier himself. De boom blijft kleiner dan de soort, met grotere bladeren à la 'Autumn Cascade', maar dan in een zuilvormige tot omgekeerd eivormige kroon, tot ca. 15-16 meter hoog. Dat laatste is nog niet helemaal zeker, want de selectie is pas dertig jaar oud!

***Nyssa sylvatica* 'Red Red Wine'**

Wederom een Australische selectie, mogelijk van dezelfde eigenaar als de bovenstaande treurvorm, maar de analen geven hierover geen duidelijkheid.

De boom is in de jaren 70 geselecteerd uit een zaaisel van in Noord-Amerika gekochte zaden. Het wordt een middelgrote boom, tot 12-15 meter hoog, met een breed piramidale kroon, waarvan de takken op latere leeftijd sterk afhankelijk worden, zodat de kroonvorm breed eirond tot zelfs rond kan worden. De jong uitlopende bladeren zijn rood van kleur en steken prachtig af tegen de achtergrond van de volwassen en al donkergroen glanzende bladeren.

***Nyssa sylvatica* 'Sheffield Park'**

Een van de eerst vermeerderde en geselecteerde *Nyssa's* door Arthur Soames van Sheffield's Park Gardens in East-Sussex. Zeg maar gerust de broedstroof van de selecties buiten de VS van deze schitterende makker. De boom is als de soort, dus enorm groot, tot boven de 20 meter hoog, en heeft als bijzonderheid dat de herfstkleuring twee tot drie weken eerder begint dan bij de soort, en dat de schitterende herfststooi heel lang aan de boom blijft hangen. Wekenlang genieten dus; wat een feest!

***Nyssa sylvatica* 'Wisley Bonfire'**

Deze species is in 1995 geselecteerd door Jim Gardiner, oud-directeur van de RHS en curator van Wisley Garden in *good old Great Britain*. Een zeer aimabele en kundige persoon, die veel heeft bijgedragen aan de botanie en dendrologie in Engeland.

De middelgrote boom wordt ca. 12-15 meter hoog, met een breed eironde tot ronde kroon met ook afhangende takken. De boom lijkt wel wat op 'Red Red Wine', maar de jonge bladeren zijn groen met een lichte rode vleug, duidelijk minder rood dan bij de aussi, en de herfstverkleuring is meer geel-oranje-rood.

En zo zijn er nog 'tig' cv's. Dus dames en heren boombeheerders, maar ook boomkwekers: eerst goed kijken en zoeken wat gewenst is, want deze *Nyssa sylvatica* en zijn cv's zijn nog niet bekend bij het grote publiek en dat is o zo jammer. Er zijn echt voor heel veel plantlocaties makkers van deze Black Tupelo beschikbaar, zeker ook als straat- en laanboom in wat bredere profielen. Bij een goede standplaatsvoorbereiding kan de boom ook goed in verhandingen worden toegepast, maar zoals altijd: *'schenk in alle gevallen veel aandacht aan de plantplaats. Dat geldt voor heel veel bomen, eigenlijk voor alle bomen om succesvol en duurzaam een straat- of laanbepanting aan te leggen. Ga eens aan de andere kant van 'de sloot' kijken, in Washington D.C., waar machtig mooie, monumentale laanbeplantingen van Nyssa's staan. Onvoorstelbaar mooi en ook in de zomer schitterend hoor!!'*

Nyssa sinensis

De Nederlandse naam is Chinese tupelo, wat niet echt verrassend genoemd kan worden. Het natuurlijk verspreidingsgebied ligt in Centraal- en Zuidoost-China in de stroomgebieden van de Jangtsekiang, de langste rivier van Azië, en in de gemengde loofhoutbossen en bergbossen van de provincies Hunan, Hebei en de kustprovincie Kwantung. De boom is in 1901 door de bekende Engelse bomenzoeker Ernest Henry Wilson meegebracht naar Europa. Wilson bracht in totaal meer dan tweeduizend planten vanuit China en omgeving mee.

Het is een kleinere boom dan de Amerikaanse joppers, 8 tot 15 meter hoog met een opgaande, smal omgekeerd eivormige kroon. De stamschors is bij jonge bomen glad en grijs van kleur; op latere leeftijd wordt er donkergrijs, diep gegroefde blokvormige schors gevormd. Het blad is smal eirond tot lancetvormig, 8 tot 15 cm lang en 5 tot 7 cm breed, met een lang toegespitste bladtop en een afgeronde tot wigvormige bladvoet. De bladrand is gaaf, zonder enige getande lobben, en draagt acht tot twaalf paar grote nerven, die vlak voor de bladrand vertakken en niet doorlopen tot de rand. De bladsteel is

Nyssa sylvatica manlijke bloemen met meeldraden

Nyssa sylvatica in zomerkleed

tot 2 cm lang. Het blad glanst diepgroen van kleur; aan de onderzijde is het lichtergroen en op de middennerf licht behaard. De herfstkleur is mogelijk nog spectaculairder dan die van *Nyssa sylvatica*. De grote, leerachtige, aanvankelijk roodgetinte bladeren verkleuren in de herfst van geel via oranje tot felrood, en het blad blijft lang aan de boom hangen.

De boom is eenhuizig met manlijke bloemetjes in bloemhoofdjes op een lange steel; de vrouwelijke bloempjes zijn alleenstaand of staan in groepjes van een tot drie bijeen. De vrucht is de reeds bekende blauwachtige besvrucht van 1,0 tot 1,5 cm lengte, met een tot drie vruchtjes bijeen aan een tot 5 cm lange steel.

De boom is in zijn jeugdfase niet overal even winterhard, maar op latere leeftijd neemt die hardheid wel toe. Exemplaren van deze species die in Nederland opgegroeid zijn, kennen het vorstgevoeligheidsprobleem niet of nauwelijks. De boom vraagt een voedingsrijke en goed doorlatende standplaats.

Afsluitend

De afsluiting van dit deel van het feuilleton is tweeledig. Enerzijds zijn er afsluitende woorden met betrekking tot de hoofdpersoon in dit deel, anderzijds nog enkele opmerkingen mijnerzijds over de Boom Innovatie Dag 2015. Om met het laatste te beginnen: het was een goed en leerzaam symposium in een inspirerende omgeving, een prachtig aangeklede ruimte op de schitterende boomkwekerij van Ebben Boomkwekers.

Jammer dat het weer wat water te veel liet stromen, voornamelijk voor de exposanten buiten. Maar de opklaringen zo nu en dan zorgden toch ook daar voor goede contacten over en weer. Hulde aan de organisatie, het redactieteam van NWST, de medewerkers van Ebben Boomkwekers, de catering en allen die zich ingespannen hebben om de dag tot een succes te maken. Want dat was het: een succes!

Storende afwezigheid boomkwekers

Wat uw schrijver dan toch uitermate stoort op zo'n dag, is de zéér beperkte aanwezigheid van boomkwekers in het wél aanwezige gezelschap van architecten, boombeheerders, boomverzorgers, adviesbureaus en leveranciers van allerhande producten die wat met bomen van doen hebben. Zelfs een aantal boomkwekers die een bijdrage geleverd hebben aan het initiatief Inspiratieboom, schitterden door afwezigheid bij de prijsuitreiking. *'Jammer en een gemiste kans dames en heren boomkwekers, jammer dat u niet de moeite neemt om op dit soort symposia aanwezig te zijn en met de meer*

Rijpe vruchten

dan 300 aanwezigen van bovengenoemde pluimages over bomen en boomaangelegenheden te spreken. Jammer en ook Schande. Wie de schoen past Amen!!'

Samenvattend

Het geslacht *Nyssa* bestaat uit een kleine maar zeer interessante groep bomen, die goed toepasbaar zijn in ons kleine landje. Het zijn redelijke groeiers en ze zijn gezond; er zijn nog geen ziekten bekend die de boom aantasten. Hij is toepasbaar op veel locaties, als men eerst de moeite neemt om de standplaats op orde te krijgen. **Onbekend is onbemind**, maar laat deze verkiezing van de *Nyssa sylvatica* als Inspiratieboom 2015 wat dat betreft nu eens een keerpunt zijn.

Ik hoop het van ganser harte; de boom is het meer dan waard!

Groet van

DGA Mauritz Adviseurs & Taxateurs BV.